

پیام رهبر انقلاب به مدال آوران کشورمان در المپیک

صفحه ۲

نظر آیت‌الله جوادی آملی درباره طرح سیانت

صفحه ۲

حاکمیت حق مردم است

مردم سالاراری

یکشنبه ۱۷ مرداد ۱۴۰۰ - ۲۸ ذی‌الحجه ۱۴۴۲ - ۲۸ آگوست ۲۰۲۱ - سال بیستم - شماره ۵۰۱ - ۱۲ صفحه - ۵۰۰۰ تومان

رئیس جمهور اعلام کرد

مهلت یک هفته‌ای برای نهایی کردن طرح تحول در مقابله با کرونا

صفحه ۲

آغاز دوره پیچیده برای دیپلماسی جمهوری اسلامی ایران

سیاست خارجی دولت رئیسی، تعامل یا تقابل؟

گروه سیاسی - موسی حسن‌وند: با روی کار آمدن دولت رئیسی، نگرانی‌ها در آمریکا از تقابلی شدن سیاست در تهران تشدید شده است. همزمان، تهران علیرغم صحبت‌های رئیسی در روز تحلیف مبنی بر تلاش برای رفع تحریم‌ها نشانه‌هایی برای اعتماد نشان نداده است. در واقع به نظر می‌رسد پنجره فرصت برای «چانه زنی بزرگ» بین دو کشور به احتمال زیاد بسته شده باشد.

صفحه ۲

سی‌ان‌ان بررسی کرد

دغدغه‌ها و نگرانی‌های بر جامی بایدن

سختگوی وزارت بهداشت اعلام کرد

ادامه روند افزایش کرونا در کشور

سختگوی وزارت بهداشت گفت: روند افزایشی بستری بیماران مبتلا به ویروس کرونا در کشور در هفته دوم مرداد ماه همچنان ادامه دارد و این روند از قله خیز چهارم نیز پیشتر شده است. دکتر سیما سادات لاری در گفت‌وگو با ایسنا، درباره وضعیت بیماری کووید-۱۹ در کشور، با بیان اینکه روند افزایشی بستری بیماران مبتلا به ویروس کرونا در کشور در هفته دوم مرداد ماه همچنان ادامه دارد و این روند از قله خیز چهارم نیز پیشتر شده است، گفت: در هفته دوم مرداد ماه همچنان شاهد روند افزایشی بیماران بستری کووید-۱۹ در کشور هستیم.

صفحه ۴

تولید حدود ۳۲۳ هزار خودرو در ۴ ماه نخست ۱۴۰۰

کاهش ۴۳درصدی تولید خودرو و رشد سود دلال‌ها

صفحه ۱۰

سر مقاله

پیش نیازهای تضمین مشروعیت حاکمیت

رضا جلالی

به منظور اعمال حاکمیت و استقرار حکومت نیاز به یک سلسله امور بنیادی است که اعتبار و مشروعیت آن را تضمین کند. قانون اساسی مهمترین چهارچوب مدونی است که این اصول را منعکس می‌کند. در واقع هدف قانون اساسی فراهم آوردن قواعد پایه برای تشکیل حکومت است. در همین چارچوب و س ساز و کار است که

ساختار سازمانی بنیاد فلسفی حکومت و همچنین وظایف و تکالیف و حقوق متقابل دولت و مردم معین شود.

در اکثریت کشورها ملوک و معیار تشخیصی امور، قانون اساسی است که در واقع حرف آخر را می‌زند. مشروعیت نظام سیاسی نیز از آن گرفته می‌شود اما از آنجا که متن و روح قانون معمولا با رویه و عمل مجریان هماهنگ و سازگار نیست بسیاری از نظام‌های سیاسی با تمهیدات

و شگردهای سیاسی گوناگون از اجرای قوانین اساسی طفره می‌روند یا چون دارای قدرت یا منابع تفسیری تأثیرگذار هستند، آن را به نفع و صلاح خود قرائت می‌کنند.

مهمترین نقش قانون اساسی تقسیم قدرت میان نهادهای مختلف حکومتی بر اساس نظریه تفکیک قواست. قانون اساسی نحوه تدوین قوانین جاری، اجرا، قضاوت و تفسیر آنها را به منظور اداره امور حکومتی و اعمال قدرت حاکمه، تأمین

و تضمین آزادی‌های فردی و اجتماعی، استقرار عدالت و موظف کردن دستگاه‌های حکومتی برای پاسخگویی به ملت در مقابل اعمال تصمیمات و سیاست‌های آنها را معین می‌کند.

قدرت پدیده‌ای قابل کنترل محسوب می‌شود، در طول تاریخ حکومت‌ها همراه با این معضل مواجهه بودند که چگونه می‌توان قدرت مطلق را

در مسیر درست و دموکراتیک به کار گرفت. قدرت اساس سیاست قلمداد می‌شود. در یک حکومت دموکراتیک استفاده از آن باید با معیارهای انصاف و عدالت سازگاری داشته باشد. تنها از طریق قانون

چنین امری محقق و متجلی می‌شود. قانون وقتی با قدرت همراه می‌شود، اقتدار ایجاد می‌کند و از آن طریق امکان نمایندگی مردم در قانونگذاری فراهم می‌شود. فرضا وقتی نظام نمایندگی بر مساوات و برابری منکی است، خود منجر به آزادی و دموکراسی می‌شود. دموکراسی خود ضامن اجرای آزادی است. حقوق افراد نیز در نظام نمایندگی حاصل و تأمین می‌گردد. در یک دموکراسی این حقوق است که از طریق حاکمیت مردمی تبدیل

به اقتدار می‌شود، که خود آن از قانون منشأ می‌گیرد. حاصل این فرایند استقرار نظم و اجرای عدالت است که بر اساس آن اعمال قدرت مشروع برای تحقق اصول انصاف و عدالت میسر می‌شود. بنابراین در یک نظام دموکرات یک سلسله مفاهیم با تقویت متقابل یکدیگر عمل می‌کنند. مساوات و دموکراسی موجب تأمین آزادی و نظم و قدرت موجب استقرار عدالت می‌شوند. عدالت و آزادی دو متغیر مستقل اساسی هستند، مساوات و نظم دو متغیر وابسته محسوب می‌شوند.

پس نتیجه می‌گیریم که دموکراسی متکی به اصل حاکمیت مردمی است. حاکمیت مردمی خود از توافق حکومت‌شوندگان ناشی می‌شود. بدون محفوظ ماندن حوزه خصوصی زندگی مردم

حاکمیت عمومی ممکن است منجر به استبداد اکثریت شود. بنابراین حکومت باید محدود باشد میزان محدودیت آن را قانون اساسی معین می‌کند. این محدودیت نباید لطمه و صدمه‌ای به کارآمدی حکومت بزند.

قدرت قانونگذاری ناظر و محدودکننده قدرت عمل حکومت است. بنابراین مسئولیت قاعده‌مند کردن قدرت از یک طرف به عهده مردم است و از طرف دیگر به عهده قوه مقننه است؛ مردم حاکمیت خود را از طریق آرای

عمومی اعمال می‌کنند. البته این در جای خود نیاز به رقابت حزبی مسالمت‌آمیز دارد. احزاب تنها در چارچوب یک نظام انتخاباتی می‌توانند با تمرین مداوم دموکراسی با یکدیگر رقابت سالم داشته باشند.

در نظام انتخاباتی مردم حق دارند به مسایلی که در جریان آن قرار دارند، رای دهند. برای تأمین آگاهی و اطلاع‌رسانی نیاز به آزادی مطبوعات و برای بیان متقابل نظریات مخالف نیاز به آزادی اجتماعات است. تنها از این طریق اساس نظارت و موازنه در نظام دموکرات و مردم‌سالارانه برقرار می‌شود.

در نهایت مردم صاحب اصلی قدرتی هستند که آن را طبق ضوابطی به حکمرانی تفویض می‌کنند. اگر این اصل اساسی را بپذیریم، سوال دیگری مطرح می‌شود و آن این است که آیا مردم می‌توانند در صورت لزوم این قدرت را دوباره از دولت پس بگیرند؟ برای پاسخ به آن باید گفت که هنگامی که حقوق مردم تأمین می‌شود، عامه مردم تحت حکومت از حاکمان حمایت می‌کنند. هنگامی که حمایت تأمین می‌شود، قدرت ایجاد می‌گردد و در عین حال قدرت در دست حاکمان ایجاد قطع و ثبات می‌کند که خود زمینه‌ساز تحقق و حمایت حقوق مردم است. هدف غایی، ایجاد دولت مشروع است که زمینه را برای یک

یادداشت

پاسداشت سر‌بازان خط مقدم روشنگری و آگاهی

فاطمه ذوالقدر*

زندگی و زیست اجتماعی در دنیای رو به پیشرفت امروز با خود دغدغه‌ها، تنگناها، مشکلات و گرفتاری‌هایی را همراه در برداشته است که آگاهی‌بخشی، اطلاع‌رسانی و شفاف‌سازی درخصوص آنها می‌تواند زمینه ساز اجماع اندیشه و فکر و تجربه و تخصص باشد. در اصل ۳ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران نیز بالا بردن سطح آگاهی‌های عمومی در همه زمینه‌ها با استفاده صحیح از مطبوعات و رسانه‌های گروهی به گونه‌ای که زمینه‌ساز ایجاد محیط مساعد برای رشد فضائل اخلاقی براساس ایمان و تقوی و مبارزه با کلیه مظاهر فساد و تباهی باشد تأکید شده است. این وظیفه خطیر را خبرنگاران بر دوش می‌کشند به نحوی که به عنوان پرنفوذترین و چه بسا بتوان گفت تأثیرگذارترین اهرم آگاهی‌رسانی در جامعه به حساب می‌آیند و تلاش می‌کنند تا صادقانه و به دور از هرگونه هیاهو و فراقفکنی برای توسعه کشور و حفظ کیان و انسجام و یکپارچگی آن همراه با آگاهی بخشی گام بردارند. روزهای دشوار، سختی‌ها و مصائب، هیچگاه سدی بر مسیر حرکت آنها و رسالت آنان ایجاد نکرده است و همواره با از خودگذشتگی، سختی‌ها را تحمل کردند

یادداشت

علی‌اکبر مختاری*

متافیزیک حضور اصطلاحی فلسفی است که در مباحث نظریه‌پردازان پست مدرن دیده می‌شود. این اصطلاح از دو واژه متناقض متافیزیک به معنای غیب و غیر محسوس و حضور به معنای پدیده حاضر و محسوس تشکیل شده است. در واقع این ترکیب به وضعیتی اشاره دارد که پدیده‌ای وجود دارد و حاضر است و قوه تقلیل ما بدان فهم و درک دارد ولی به ظاهر در عالم واقع با حواس پنجگانه ما قابل لمس نیست. این اصطلاح در نظریاتی که بر معنا تأکید دارند بسیار برجسته است در واقع معنایی که از پدیده‌ای دریافت می‌شود مهم است و حقیقت آن پدیده را بیان می‌کند و با قوای حسی و از منظر علوم طبیعی و اثباتی قابل درک نیست. به طور مثال وقتی شما از آثار باستانی چند هزار ساله‌ای بازدید می‌کنید معنایی از استبداد حاکمان و سخت‌کوشی محکومان را دریافت می‌کنید که اگرچه این ویژگی غایب است ولی با دیدن این اثر برای شما تجلی می‌کند یا بسا مطالعه رفتار و سیاسی و فرهنگ سیاسی جامعه‌ای که به تکر و جمهوریت پایبند است به فهمی می‌رسید که روح استبداد را در آن زنده و پایدار می‌بینید.

تاریخ مردم را بازتاب دهند و صدای رسای جامعه باشند و در ایفای مسئولیت خویش همواره توسعه و تحکیم برادری اسلامی و تعاون عمومی بین همه مردم را سرلوحه خویش قرار دادند در حالی که خود کوهی از مشکلات حرفه‌ای و معیشتی را بر دوش داشته‌اند، اما صلابت در راستای روشنگری جامعه را محفوظ داشته‌اند و به عنوان سر‌بازان خط مقدم جبهه اطلاع رسانی و تنویر افکار عمومی انجام وظیفه کرده‌اند. باید بپذیریم، آنچه رسالت و مسئولیت خبرنگاران بوده به عنوان پل ارتباطی میان مردم و مسئولان و عشق و علاقه و شرافتمندانه از سوی خبرنگاران در حرفه‌ای و دغدغه‌های معیشتی و اقتصادی و مطبوعات و انتشار خبر را تحت‌الشعاع قرار داده و دچار بی ثباتی‌ها در برخی مواقع کرده است، مشکلات بیمه‌ای و تخصیص امکانات رفاهی و بهداشتی برای خبرنگاران به‌خصوص در روزهای کرونایی که ناگزیر به مشارکت فعالانه بودند به ویژه خبرنگاران کم توان، معلول و نابینا که مشکلات جسمی آنها در این ایام نه تنها مانعی برای انجام رسالتشان نشده بلکه آنها را قوی‌تر نیز ساخت. باید دقت شود تا با تأمین نظام بیمه‌ای مناسب بخشی از بار مالی و فشارهای اقتصادی ناشی از آن را از دوش آنها برداشت.

ادامه در صفحه ۲

درون نظامی که با گفتمان حمایت از مظلومان و استکبار ستیزی در پی مقابله با نظم و سلطه جهانی دارد چه سختی دارد. نکته دیگر اینکه در این روزها که اهالی سیاست عملی در حال برگزاری انتقال قدرت هستند در سویی دیگر اهالی سیاست نظری در سالروز نهضت مشروطه به پاسداشت دستاوردها و تجربه‌های تاریخی جامعه ایران با برگزاری جلسات، این میراث سستگ را گرمای می‌دارند. شوربختانه شکاف عمیقی بین این دو طیف از اهالی سیاست وجود دارد و تجربه‌ها و دستاوردهای مشروطیت در حوزه قدرت و سیاست عبرت آموز نیست. حوزه سیاست در ایران کماکان از مرض‌های مزمنی رنج می‌برد و این امراض وضعیت جامعه و دولت را به شرایط نامطلوبی کشانده است. با گذشت ۱۱۵ سال از مشروطیت، ایران هنوز نتوانسته از چنگال یکتا انگاری رها شود و مسئله اصلی آن همچنان استقرار آزادی، محدود کردن قدرت سیاسی و ظاهر کردن نیروهای پنهان و حاکمیت قانون است. تجربه تاریخی ثابت کرده هرچه حاکمان و نظام حکمرانی به سوی پنهان کاری، عدم شفافیت، قانون گریزی و فرار از پاسخگویی حرکت کنند تملق سالاری، فساد، تبعیض و ناکارآمدی گسترش یافته و موجب زوال حکومت می‌گردد.